

DE Banier

BAS VAN DER VLIES

(1942-2021)

Terugblik
op 2021

Herinneringen
aan Van der Vlies

De gemeenteraads-
verkiezingen

100
JAAR

Sprekende **campagnevideo** voor de **gemeenteraadsverkiezingen 2022?**



klomp
creative

Speciaal voor de komende gemeenteraadsverkiezingen hebben wij **drie aantrekkelijke formats** ontwikkeld voor pakkende campagnevideo's.

Bereik uw kiezers op een verfrissende manier, via Instagram, Twitter en LinkedIn. **U wordt compleet ontzorgd, van script tot eindproduct.**

Meer informatie? Ga naar klompcreative.nl/campagne en vraag uw pakket aan!

Techno West Services

Heftrucks • Verreikers • Terminaltrekkers • Hoogwerkers

**VERKOOP
VERHUUR
ONDERHOUD**



Weihoek 6 | 4416 PX Kruijningen
0113 312 186 | verkoop@technowestservices.nl

www.technowestservices.nl

INHOUD



Bas van
der Vlies

10

Meditatie	5
Binnenhof	7
Voorzitter	9
Eerste Kamer	15
Varia	16
Bas van der Vlies	18
Banier 1950-1959	22
Haags nieuwsoverzicht	24
Verkiezingen 2022	25
Europa	27
Jongeren	29
Terugblik: SGP in 2021	30

Pelgrim

Een vreemdeling is niet thuis waar hij zich bevindt. Zijn verblijf is tijdelijk, zijn hart haakt naar de toekomst elders. In onze tijd wordt wel eens laatdunkend over vreemdelingen gedaan. Als het goed is kan een christen daar niet in mee. Daarvoor weet hij immers te goed wat het is om vreemdeling te zijn.

De ware christen is een vreemdeling met een heilig reisdoel. In veel gevallen zal zijn vreemdelingschap zich voltrekken in eigen land. Ja, we voelen ons thuis in Nederland met z'n kenmerkend klimaat en polderlandschap. We zijn eraan verbonden omdat in de geschiedenis de daden van God duidelijk zijn gebleken. Graag willen we aan onze samenleving een goede bijdrage leveren. Bijbels vreemdelingschap eerbiedigt zoveel mogelijk de wetten van de overheid. Ze ziet de overheid immers als dienaar van God en herinnert haar daaraan. Steeds verwijst de christen naar Gods Koninkrijk dat er al is én nog moet komen. Dat is een rijk van Gods recht en genade. Bovenal zoekt hij Hem te kennen en te dienen.

Hiermee is het silhouet getekend van wijlen onze voorman ir. B.J. van der Vlies. Hij was lid van de Staten-Generaal met oprechte toewijding. Hij kende de Bijbelse overtuigingen en deelde erin. Van harte, zo lag dat bij hem. In de politiek maakte Van der Vlies zich er sterk voor om principe en praktijk met elkaar te verbinden. Eigenlijk was zijn optreden op zich een getuigenis. Zijn ernst en afhankelijkheid waren merkbaar. Ze waren onlosmakelijk verbonden aan het 'coram Deo'. Zo leefde hij: 'voor Gods aangezicht'. Bij bijzondere gelegenheden stelde hij aan de orde wat de Heere ons te zeggen heeft. Hij deed dat sober en ernstig. Daarbij voelde je:

deze man weet wat het is om zélf voor God schuld te beleven en te belijden.

Van der Vlies dacht groot van God en klein van zichzelf. Zo is hij een blijvend voorbeeld voor ons. Het tijdsbeeld kantelt. Wie wil leven naar de Heilige Schrift en in overeenstemming met de gereformeerde belijdenis zal indringender ervaren wat het is om ín de wereld te zijn en niet ván de wereld. Van der Vlies is ons voorgedaan.

De Heere geve ons de eenvoud en de moed om ook nu en in de toekomst zo'n pelgrimsgang te maken als hij. Dat is genade. ◀

WE WENSEN U VAN HARTE
GOEDE KERSTDAGEN EN
EEN GEZEGEND 2022 TOE.



DS. G.W.S. MULDER
vicevoorzitter

Passie
voor vakmanschap

WWW.HUISMANALBLASSERDAM.NL

SINDS 1935
HUISMAN
keukens | sanitair | doe het zelf

Huisman Keukens & Sanitair | Voltastraat 1 | 2952 AW Alblisserdam | 078-6932541 | info@huismanalblisserdam.nl

Quiks
QUALITY POTATOES
SINCE 1932

ALL ABOUT POTATOES

Vers verpakt

Voorgebakken

Voorgekookt

Akkerseweg 13b, 5321 HG Hedel, T +31 (0)73 599 20 93, E info@quiks.nl

Quiks FRESH POTATOES | **Quiks** POTATO PRODUCTS | **QUIKS.NL**

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

VAN REE. EEN FRISSE KIJK OP UW CIJFERS.

Van Ree Accountants biedt advies op maat voor het midden- en kleinbedrijf, onderwijs, non-profit organisaties en vrije beroepen. Als accountants zorgen we er natuurlijk voor dat de wettelijke controles worden uitgevoerd en dat u over de juiste (jaar)cijfers beschikt. Onze frisse kijk op uw cijfers levert bovendien verrassende inzichten op. Van Ree Finance Consultants onderscheidt zich door het vertalen van complexe vraagstukken in heldere adviezen. Onze specialisten hebben actuele kennis van zaken op het gebied van vermogensplanning, fiscaal advies, fusie, bedrijfswaardering, overdracht en overname. Van Ree HR Consultants ondersteunt voor wat betreft uw personeelszaken. Van beleid en werving tot salarisadministratie en coaching. Neem gerust vrijblijvend contact met ons op.

AUDIT & ASSURANCE | ACCOUNTANCY | BELASTINGEN | CONSULTANCY
ALBLASSERDAM | ALPHEN AAN DEN RIJN | BARNEVELD | GELDERMALSEN | LEERSUM | NIEUWEGEIN | ZWOLLE

www.vanreeaccountants.nl

- “Gedenk des woords, tot Uw knecht *gesproken*, op hetwelk Gij mij hebt doen hopen. Dit is mijn troost in mijn ellende; want Uw toezegging heeft mij levend gemaakt.”

Psalm 119:49 en 50

‘Gedenk des woords’

Paulus schrijft aan de Galaten dat hij hen Christus voor ogen heeft geschilderd. Het was zijn diepe verlangen om hen te verkondigen Jezus Christus, de Gekruisigde. Hij wilde niets anders dan Hem uit stallen aan de hoorders. Maar nu de vraag aan u, geliefde lezer: Verlangt u Hem te zien, van Hem te horen?

Ellende en troost

Maar als deze dichter spreekt over ‘mijn ellende’ is hij ook bij de diepste oorzaak gebracht. We hebben onszelf moedwillig buiten Gods gunst en gemeenschap begeven en dáár ligt de oorzaak van alle ellende. Hoe nodig is het om dat, bij het licht van Gods Geest, te leren.

De dichter spreekt ook over z'n troost in de ellende. Wat dan? Het Woord en de dierbare beloften daarin gedaan. En daarmee is hij werkzaam gemaakt: ‘Gedenk des Woords...’. Hij smeekt God, op grond van Zijn eigen Woord, om het aan hem gegeven Woord te gedenken. De ellende kan groot zijn en er kan veel zijn dat troost ontnemt, maar déze weg blijft over: biddend pleiten op Gods Woord. En de Heere zal Zijn beloften bevestigen aan allen die Hem eerbiedig vrezen en in waarheid zoeken. Niet om onzentwil maar om Christus' wil. Al Gods beloften zijn immers in Christus ‘ja en amen’. Christus is de hoofdinhoud van al Gods beloften en de verdienende Oorzaak van de zaligheid.

Belofte en vervulling

De dichter wist dát, maar ook wát de Heere tot hem gesproken had. En daarop pleit hij. Heere, het is toch Úw Woord! Zo hoopt de Kerk, al is het vaak tegen hoop op hoop, op Gods Woord. Zo grijpen Gods kinderen steeds weer naar dat Woord, om daarmee te naderen tot de troon der genade: ‘Gedenk des Woords...’. De psalmist doet een beroep op Gods barmhartigheid en spreekt z'n vertrouwen uit dat de Heere



DS. A.J. SPEKSNIJDER
Maartensdijk

hem nooit zal begeven en verlaten. Wat is de Heere goed dat Hij tot mensen komt met Zijn Woord. De dichter mocht de levendmakende kracht van het Woord ervaren. Gods belofte-woord heeft hem levend gemaakt, toen de Heere dat op zijn hart bond. Toen hij, gelovig werkzaam gemaakt met en pleitend op dat Woord, tot Christus mocht vluchten. Is dat reeds gebeurt in úw leven?

Doodsheid en levendmaking

Maar door de ellende was zijn hart benauwd en het geestelijk leven in hem verflauwd. En nu heeft de Heere, door Zijn toezegging, het geestelijk leven hersteld en het hart van de psalmist weer vrolijk gemaakt. In Zijn toezegging had God hem het goede beloofd. En al had de Heere Zijn beloften nog niet vervuld, de toezegging sterkte en troostte de bedroefde ziel van de dichter reeds bijzonder. Welk een rijke en diepe troost, nog vóór de belofte vervuld is. Hij mocht zich de beloften toe-eigenen en zijn ziel mocht ‘vervrolijkt’ en opgewekt worden uit de geestelijke doodsheid. Zo gebruikt de Heere Zijn Woord als middel om het geloof te werken én te versterken. En als dat Woord door een waar geloof mag worden aangenomen, geeft God macht om een kind Gods genaamd te worden. Ja, dan ben je erfgenaam Gods en mede-erfgenaam van Christus. Dan mag je zeggen: ‘mijn beste tijd komt nog’.

Dominee Speksnijder mediteerde over dezelfde tekst tijdens de rouwdienst van Bas van der Vlies. ◀



'Ik vind het een geruststellende gedachte dat de NPV er is'

– Mineke en Dick

Ambassadeur van het leven

Al ruim twintig jaar zijn Mineke (81) en Dick (75) van Bloois lid van de NPV. 'De NPV-Levenswensverklaring hebben we al heel veel keren laten zien bij ziekenhuisbezoeken', vertelt Dick. 'Daarnaast verspreidt de NPV een helder, gefundeerd geluid. Dat stimuleert je om als christen eerlijk voor je mening uit te komen.'

Mineke heeft vanaf haar geboorte orthopedische problemen. Mede daardoor is ze al negentien keer geopereerd. 'De laatste jaren vragen ze voor zo'n ingreep in het ziekenhuis of mijn vrouw nog gereanimeerd wil worden, mocht dat nodig zijn', vertelt Dick. 'Daarom vroegen we een Levenswensverklaring bij de NPV op. Elke keer als de vraag gesteld wordt, haal ik de verklaring tevoorschijn. Veel doktoren waarderen deze verklaring en vinden hem glashelder. Ik vind de Levenswensverklaring sterk en beveel hem aan bij mensen in onze omgeving die ook in zo'n situatie zitten.'

Kant-en-klaar

Daarnaast waardeert Dick de standpunten die de NPV inneemt als het gaat om

moderne medisch-ethische kwesties. Het is waardevol om een duidelijk geformuleerd, goed overwogen standpunt te lezen, waarvan je weet dat het op een degelijke christelijke basis rust, vindt hij. 'Zo ging ik naar lezingen over palliatieve sedatie en euthanasie. Waar ligt de grens tussen de twee? De informatie die ik daar kreeg, vond ik erg goed. De standpunten van de NPV en de bijbehorende informatie zijn logisch opgebouwd, waardoor je ze makkelijk kunt overnemen en in een gesprek kunt reproduceren.'

Getuige

De NPV stimuleert christenen om eerlijk voor hun mening uit te komen, ervaart

Dick. 'NPV-Zorg voor het leven' is de volledige naam van de organisatie. Dat betekent dat zij een volledig pro-life standpunt innemen. Van het begin van het leven tot en met het overlijden en alle gebeurtenissen daartussen. Als je tegen abortus en euthanasie bent, word je voor 'achterlijk' aangezien in onze maatschappij en soms zelfs door de regering', vertelt hij. 'De NPV is een prachtig stootblok om dat tegen te houden. De organisatie moedigt christenen aan om ook eerlijk hun standpunten te delen. Want die zijn waardevol, dus wees niet bang. En wordt je mening niet gedeeld? Dan ben je toch een getuige geweest. Ik vind het een geruststellende gedachte dat de NPV er is en dat ik er altijd een beroep op kan doen, mocht dat nodig zijn. Dat is die 17,50 euro per jaar aan lidmaatschap zeker waard.'

WORD NU LID VAN DE NPV
en ontvang een abonnement of ander cadeau naar keuze.

Bent u al lid van de NPV?

Werk dan een lid en ontvang hetzelfde per nieuw geworven NPV-lid.

Hiermee maakt u - samen met de NPV - een krachtiger geluid vóór het leven mogelijk!

Ga naar npvzorg.nl/wordlid of vraag via **(0318) 54 78 88** een aanmeldformulier aan.

Abonnementen



De Nieuwe Koers
6 maanden,
5 nummers



Family7+
6 maanden



GezinsGids
3 maanden,
6 nummers



Landleven
3 maanden,
3 nummers



Reformatische Omroep
6 maanden + 2 nummers



Terdege
3 maanden,
6 nummers



Weet Magazine
6 maanden,
3 nummers + DVD

Of kies een van de andere cadeaus, bijvoorbeeld:



De Weet Scheurkalender 2022



* Deze actie geldt voor alle lidmaatschapsvormen van de NPV: NPV-lid (€17,50 p.j.), NPV-Gezinslid (€12,50 p.j.) en NPV-Jongerenlid (€12,50 p.j.). Kijk voor de actievoorwaarden op npvzorg.nl/actievoorwaarden.



DOOR KEES VAN DER STAAIJ

VAN DER VLIES HERDACHT

Op een waardige en indrukwekkende manier is Bas van der Vlies in de Tweede Kamer herdacht. Demissionair premier Rutte haalde de woorden aan waarmee Van der Vlies in 2010 zijn afscheidsspeech in de Kamer afsloot: *Soli Deo Gloria*.

Met deze drie woorden is kernachtig aangeduid waar het Van der Vlies boven alle dingen om te doen was. Zoals hij zelf eens schreef: "Het gaat, ook in de politiek, om de eer en verheerlijking van Gods Naam. Calvijn, de grote reformator, is de kerken der Reformatie daarin onderwijzend voorgegaan: de ere Gods op alle levensterreinen te beogen. Met minder kan en mag het niet." Zo schreef Van der Vlies in *Van goedertierenheid en trouw*, het boek ter gelegenheid van 75 jaar SGP.

In dit jubileumboek nam hij het laatste hoofdstuk voor zijn rekening, over de SGP in de toekomst. "Ziende op de omstandigheden, moeten de harpen gauw aan de wilgen (Ps. 137), maar ziende op de Heere, Die heeft gezegd dat wie wijsheid ontbreekt, het maar van Hem begeren moet en dat Hij dan mild zal schenken en niet zal verwijten, wordt wel eens over 'muren' gesprongen en mag wel eens door sterke benden heen worden gelopen (Ps. 18:30)". Hij sloot zijn bijdrage af met de woorden: "Laten wij dan, jongeren en ouderen, schouder aan



schouder mogen staan in verbondenheid aan en liefde tot het staatkundig-gereformeerde beginsel.

*Ja, elk der vorsten zal zich buigen,
En vallen voor Hem neer,
Al 't heidendom Zijn lof getuigen
Dienstvaardig tot Zijn eer.
't Behoeftig volk, in hunne noden,
In hun ellend' en pijn,
Gans hulpeloos tot Hem gevloten,
Zal Hij ten redder zijn.
(Ps. 72:6 ber.)*

Over de toekomst gesproken. Wat een rijkdom, wat een perspectief. Zó zal het werkelijk wel gaan, *Deo volente*." Het is geschreven tekst, maar je hóórt het hem

zeggen. Een doordacht en doorleefd getuigenis. Het was een groot voorrecht om 12 jaar lang met Bas van der Vlies in de kamerbankjes te mogen zitten. De eerste vier jaar nog samen met Koos van den Berg. Aangrijpend dat ze ons beiden zo kort na elkaar zijn ontvallen.

Er zijn in de achterliggende tijd veel rake woorden over Van der Vlies gesproken en mooie herinneringen opgehaald. Ook in deze *Banier*. Dat is zeker waardevol. Maar we kunnen als SGP zijn nagedachtenis niet beter eren, dan door zijn op de Schrift gegronde woorden tot ons te nemen en bovenal ter harte te nemen.

Nog één keer Van der Vlies: "Moge de partij verwaardigd worden tot een zuiver en getrouw getuigenis tégen de zonde en de ongerechtigheid, en ván de enige hoop die niet beschaamd maakt, verwaardigd worden ook om met de geschonken gaven van hoofd en hart een constructieve en praktische bijdrage te leveren aan het politieke bestel in afhankelijkheid van Hem, Die tot Gideon zei: ga heen in deze uw kracht." ◀

MOREE GELDERBLOM ADVOCATEN

- SINDS 1977 -

Onze advocaten staan voor *vakkundige, resultaatgerichte en persoonlijke* dienstverlening.
Het zijn specialisten op hun rechtsgebied en ze staan voor uw zaak.

U kunt ons raadplegen bij geschillen maar -nog beter- ook ter voorkoming daarvan.
Recht op het doel af.
Recht door zee.

Moree Gelderblom Advocaten, aangenaam!

Kantooradres: Heemraadssingel 157, 3022 CE Rotterdam
T 010 - 477 67 77, www.mglaw.nl



SGV

Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen

De Stichting Gemoedsbezwaarden tegen Verzekeringen heeft als doel individuele en collectieve voorlichting geven aan en belangenbehartiging van gemoedsbezwaarden tegen verzekeringen.

Voor € 10,00 per kalenderjaar bent u donateur van de stichting en steunt u haar werk. U krijgt dan de door de stichting opgestelde praktische en principiële brochures gratis toegezonden. Ook ontvangt u enkele keren per jaar een nieuwsbrief met daarin actuele informatie.

Telefonische vragen en donateuraanmelding tijdens kantooruren:
0488 - 44 91 54, of via e-mail:
voorlichting@gemoedsbezwaarden.nl

Nieuwe uitgaven van de GBS



Ditte Klaasse-den Haan

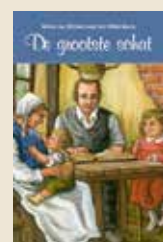
John Bunyan

Prentenboek met illustraties van Ella van der Bas-Bakker.

Om voor te lezen: vanaf ca. 6 jaar.

Om zelf te lezen: vanaf ca. 7 jaar.

BK83 €14,95



Mieke van Steenis-van den Dikkenberg

De grootste schat

Om zelf te lezen: vanaf 7 jaar.

Om voor te lezen: vanaf 4 jaar.

BK82 €5,50



Psalmboek (1773)

Met synoniemen onderaan op de bladzijden.

Formaat: 10,6 x 16,3 cm.

Kunstleer.

P23S €12,50

Nederlandse Geloofsbelijdenis

Lange zinnen zijn in stukjes opgedeeld en onder elkaar gezet.

Met synoniemen.

NGB €6,50



Nijverheidstraat 21 • Leerdam
(0345) 61 01 55 | www.gbs.nl



GEREFORMEERDE
BIJBELSTICHTING

In stilte herdenken

Je wordt vanzelf stil op het perron van Auschwitz-Birkenau. Hier arriveerden in de Tweede Wereldoorlog eindeloos lange treinen met veewagons vol Joden. Het perron ligt er nog onveranderd bij. Ik huiver!

Uit de wagons gekomen of geslagen zagen de Joden een enorme vlakte met lage gebouwen. Rechts barakken. Links een paar gebouwen met schoorstenen. Uit de schoorstenen kwam een zoetige vreemde stank. Snauwende SS'ers met blaffende honden. Een koude bedreigende sfeer. Schuifelend kwamen de mannen, de vrouwen met kleine kinderen op de arm, de jongens en meisjes bij een paar 'artsen' die selecteerden. Dat moment was beslissend. Gemiddeld werd 80% afgekeurd en direct verwezen naar de gebouwen met schoorstenen, bestaande uit gaskamers en crematoria. Om paniek te vermijden werd soms een stukje zeep en een handdoek uitgedeeld. Ze gingen immers 'douchen'. De andere 20% ging naar rechts, de barakken in. Weinig eten, keihard werken. Meer dan een paar maanden overleefde je dit meestal niet.

AUSCHWITZ HERDENKEN

Ik was daar op 9 november bij de jaarlijkse Auschwitzherdenking in Polen, waar de SGP ook uitgenodigd was. De Europese Joodse Gemeenschap had deze tweedaagse conferentie georganiseerd voor politici, vertegenwoordigers van organisaties en rabbijnen uit heel Europa. De datum was niet willekeurig. Op 9 november 1938 begon in Duitsland de

Kristallnacht, waarbij de nazi's Joodse synagogen en winkels vernielden en in brand staken. De eerste openlijke uiting van een vernietigingsactie tegen de Joden.

De dag ervoor, 8 november, was er in het nabijgelegen Krakau een conferentie over antisemitisme in Europa. Sprekers uit allerlei landen vertelden over de grote toename van antisemitisme. Daar schrokken we van! In veel landen voelen de Joden zich niet meer veilig. Wetgeving, zoals het verbod op besnijdenis en ritueel slachten, openlijke uitingen van antisemitisme in het openbare leven. In België krijgen de kinderen, die naar een Joodse school willen geen beveiliging meer. Zelfs in Duitsland neemt het antisemitisme sterk toe.

En in Nederland? Je raakt soms aan berichten gewend. Maar waarom is er zo'n zware beveiliging nodig voor de Joodse school in Amsterdam? Waarom durft een Jood geen keppeltje op te doen als hij op straat loopt? Waarom ervaren Joodse studenten discriminatie op onze universiteiten?

Een dag later sta je op dat perron. Woorden schieten hier tekort. Hoe kan het dat mensen de holocaust ontkennen? De bewijzen zie je daar om je heen.

Deze tweedaagse was heel nuttig om bij te wonen. We kregen allen huiswerk mee. Ook de SGP moet zeer waakzaam blijven om antisemitisme te onderkennen en te bestrijden.

VAN DER VLIES HERDENKEN

Een paar weken later werd het op een andere plaats ook stil. In de Tweede Kamer werd op 23 november om 14.00 uur onze oud-partijleider Bas van der Vlies officieel herdacht. Velen hebben het digitaal gevolgd. De inhoudsvolle toespraak van minister-president Rutte met citaten van Van der Vlies maakte veel indruk. Het raakte ons allen. Leest u het nog eens na in deze *Banier*.

Van hem mag ook gezegd worden: hij sprak nog nadat hij gestorven is. ◀

Herdenken geeft ons huiswerk mee.



D. VAN MEEUWEN
Partijvoorzitter





Getelde dagen

Op 18 november 2008 mocht mijn 'baas Bas' het woord voeren bij de 10e presentatie van het Jaarboek van het Centrum Parlementaire Geschiedenis, dat is verbonden aan de Radboud Universiteit van Nijmegen. Het was een hele eer dat te mogen doen, een voordracht voor een illustre gezelschap van historici van naam, hooggeleerde professoren, (oud-)Kamervoorzitters, politieke grootheden uit heden en verleden en schrijvers die alle hoeken van het Binnenhof op hun duimpje kennen.

Die bijeenkomst kreeg nog extra gewicht omdat die plaatsvond in de oude vergaderzaal, waar Van der Vlies als beginnend kamerlid in 1981 voor het eerst de eed had afgelegd en was aangeschoven in de 'groene bankjes'. Aan de ene kant vond hij het eervol om voor zo'n presentatie gevraagd te worden, maar tegelijk had hij ook aarzelingen: wat moet ik al die mensen nou gaan vertellen wat ze niet al lang weten? Hij hikte er erg tegenaan, wat ertoe leidde dat het besluit om te gaan/niet te gaan telken male werd uitgesteld – zij die hem goed kennen, weten hoe dat werkt... Maar uiteindelijk, toen hij écht ja of nee moest zeggen, kreeg ik te horen: "Ik wil het wel doen, maar dan moet jij me daarbij helpen."

SCHADUW

Deze gang van zaken tekent Bas van der Vlies. In de 26 jaren dat ik samen met hem mocht optrekken, heb ik hem als zijn 'schaduw' door en door leren kennen. Op het Binnenhof het vaakst natuurlijk, maar we stroopten het hele land af, van Ulrum tot Terneuzen, en van Den Helder tot

Nijmegen. Eerst als 'mijnheer Van der Vlies', gaandeweg als 'Bas', báás Bas. Over zijn persoon en werken is heel veel te zeggen. Ik zou er een boek over kunnen schrijven, maar ik beperk me tot één kenmerkende eigenschap die hem karakteriseert en waarmee hij als mens en als politicus veler harten wist te winnen.

Dat is zijn bescheidenheid. Het Bijbelwoord "Uw bescheidenheid zij alle mensen bekend" (Filippenzen 4:5) paste hem evengoed als zijn donkere pakken. Dat hij anderen uitnemender achtte dan zichzelf, blijkt al wel uit het hierboven gememoreerde. Dat voorbeeld is met vele andere aan te vullen.

KRUKJE

Met een glimlach denk ik terug aan hoe hij als partijleider altijd aankondigde dat hij naar een vergadering van het hoofdbestuur moest om daar aan te schuiven 'op m'n krukje' en 'een woordje te mogen spreken'. Dat hij zich meer zag als een 'partijlijder' dan als een partijleider zag, is in dit verband veelzeggend. Dat dat geen valse bescheidenheid was, weet iedereen die hem van nabij meemaakte als hij worstelde met zijn redevoeringen en leed aan de interne tegenstellingen.

Hierbij past ook een opmerking over de verhouding tot de media, en dan met name de televisie. Of ze het toegeven of niet, vrijwel alle politici willen niets liever dan zo vaak mogelijk op de tv. Ze zijn voor een paar seconden in het journaal bereid zich in allerlei bochten te wringen en afspraken abrupt af te zeggen. Zo niet Van der Vlies. Er is door journa-



listen en cameralieden vaak gezegd: "De camera houdt van Van der Vlies." Dat was inderdaad zo. Als hij in de wandelgangen of in de studio werd ondervraagd, was zijn optreden altijd authentiek, niet gelikt. En soms (ook voor mij) verrassend.

KUNT U ZWIJGEN?

Nooit vergeet ik hoe hij een keer in de wandelgangen met een draaiende camera en open microfoon werd opgewacht door een cameraploeg van de NOS met de vraag: "Mijnheer Van der Vlies, kunt u ons zeggen wat u vanochtend in het torentje met de minister-president hebt besproken?" Hij boog zich een beetje voorover in de richting van de journalist en vroeg: "Kunt u zwijgen?" "Ja" knikte deze gretig, waarop Van der Vlies zei: "Ik ook." Nog voordat de brave man en ik van onze verbazing waren bekomen, was baas Bas al weggestiefeld. Het filmpje is nog jarenlang als voorbeeld gebruikt bij de PvdA om beginnende Kamerleden te laten zien hoe het moet...

De camera houdt van Van der Vlies. Dat moge inderdaad zo zijn geweest, maar het omgekeerde was zeker niet het geval en dat was echt niet alleen omdat hij ook persoonlijk niets op had met dit medium. Hij vond al die poespas maar niks. Dat neemt niet weg dat hij soms, als een optreden paste binnen de mediarijchlijn en het 'SGP-team' het nodig vond, aanschoof in een programma om het standpunt van de SGP uit te leggen en te verdedigen. Maar dat was voor mij als voorlichter altijd duwen en trekken om hem zo ver te krijgen. Hij weigerde ook pertinent om zich voor zo'n uitzending met dat felle schijnwerperlicht, te laten schminken, iets wat anderen wél deden om zo beter over te komen. Zijn argument was kort en goed: "Ik ben Izébel niet." Daar was geen speld tussen te krijgen, al bleef zo'n visagiste verwonderd achter met de prangende vraag wie Izébel dan wel was...

NIEUWS ONDER DE ZON?

Nog even terug naar het begin: november 2018, de bijdrage van Van

der Vlies ter gelegenheid van het Jaarboek Parlementaire Geschiedenis. Zoals ik schreef: hij aarzelde tot het allerlaatste moment. Maar hij ging, zich nog steeds afvragend hoe het zou vallen. Een half uur lang sprak hij over parlementaire gebruiken en symbolen, over wat gelijk bleef ondanks veranderingen, en wat veranderde ondanks wat hetzelfde bleef. Het motto van zijn speech was: is er nieuws onder de zon? Zijn laatste woorden waren heel persoonlijk en indringend.

"Geachte aanwezigen, Ik wil graag eindigen met een persoonlijke noot die ik wil laten toevoegen aan de Handelingen van deze bijeenkomst. Feest, dat is een van de thema's van Jaarboek 2008. Twee jaar geleden mocht ik vieren dat ik 25 jaren lid ben van de Tweede Kamer. Daar is toen uitvoerig bij stilgestaan, al vind ik de betiteling 'feest' wel erg hooggegrepen.

Tot m'n stomme verbazing werd ik een maand geleden opnieuw in het zonnetje gezet, nu met het feit dat ik er 10.000 dagen op heb zitten. Er zijn mensen die denken dat ikzelf driftig heb zitten tellen, of dat mijn voorlichter een publiciteitsstuntje had bedacht. Ik kan u echter met de hand op mijn hart verzekeren dat dat niet zo is. Bij navraag bleek dat dit het werk was van de griffie van de Kamer.

Het applaus was echt overweldigend. Met z'n hoofd wat gebogen liep hij vervolgens met z'n papiertjes enigszins beschroomd weer naar z'n stoel. Toen we terug waren op onze werk-kamer ging hij zitten, keek me aan, en zei: "Volgens mij kwam het wel goed over, tóch?" ◀



Die telt keurig mijn dagen en die van mijn medeleden.

Ik vind dat eigenlijk wel een mooie gedachte: mijn dagen worden geteld. Het herinnert mij aan Psalm 90, de Psalm die gaat over de Majesteit van God. Vers 12 luidt: "Leer ons alzo onze dagen tellen, dat wij een wijs hart bekomen." Die Psalm behoedt ons mensen voor dikdoenerij en leert ons onze eigen 'prestaties' te relativieren. Psalm 90 herinnert mij óók aan wat mij ten diepste heeft bewogen in die 10.024 dagen op het Binnenhof. Ik kan dat niet beter verwoorden dan met het laatste vers van diezelfde Psalm. Ik citeer: 'En de lieflijkheid des Heeren onzes Gods zij over ons; en bevestig Gij het werk onzer handen over ons, ja, het werk onzer handen, bevestig dat.'

Ik dank u voor uw aandacht."

"KUNT U ZWIJGEN?
IK OOK"

Sprekend Van der Vlies

Door Jan Schippers

Directeur Wetenschappelijk instituut voor de SGP

Veel partijleden zullen zich de doorwrochte partijredes herinneren die ir. B.J. van der Vlies uitsprak tijdens de jaarvergaderingen. Bij wijze van terugblik en eerbetoon volgt in deze bijdrage een beperkt aantal citaten daaruit.

Zijn eerste partijrede werd uitgesproken op 28 februari 1987. De titel werd ontleend aan Psalm 84: 'Welgebaande wegen'. Ontwikkelingen rond de vraagstukken van euthanasie en gelijke behandeling geven reden tot grote zorg: "Daarom moet krachtig worden teruggeroepen tot het gaan van de welgebaande wegen, die van het gehoorzamen aan Gods geboden. Aan die gehoorzaamheid is zegen verbonden, niet

altijd materieel in menselijke zin, maar wezenlijk voor het geestelijke- of denkklimaat waarin wij leven." (...) "De voornaamste taak van de SGP is dat terugroepen, principieel en tegelijk constructief in de praktische situaties die zich voordoen."

Sociale bewogenheid

"De SGP heeft wel eens de schijn tegen zich gehad geen sociaal gezicht te hebben. Ten onrechte. Sociale bewogenheid mag best afstralen van ons optreden. Daarom hechten wij aan de uitspraak dat op het minimumniveau niet meer mag worden beknipt. (...) Van de ruimte die er gelukkig weer wat is, mogen degenen die het laagste inkomen hebben, toch wel mee profiteren? Dat lijkt ons een kwestie

van stijl en plicht, een kwestie van rechtvaardigheid ook." (1989)

Eind 1989 vielen de communistische regimes in Oost-Europa als dominostenen na elkaar om in Polen, Hongarije, Bulgarije, de DDR, Tsjecho-Slowakije en Roemenië. "De Roemeense dictator Ceaușescu werd gefusilleerd. De Oost-Duitse president Honecker verdween in de beklagdenbank. De Tsjechische dissident Havel kwam aan het roer. Wie had dat, zeg een halfjaar geleden, kunnen denken? (...) De kolossale betonnen Berlijnse Muur is in korte tijd verpulverd tot souvenirs. Het ijzeren gordijn is opengeschoven en laat een tot armoede vervallen werkelijkheid zien. Het economische systeem van het communisme, met als kenmerken

ir. B.J. van der Vlies e.a.

Gods trouw en goedheid prijzen

SGP-Partijredes 1987-2010



een strakke planeconomie en staats(ruil)handel, is failliet." (1990)

Van der Vlies benoemde vaak de moeilijke situatie van de sectoren visserij en landbouw. Zo ook in 1992: "De grote onrust die dit jaar onder de boeren is ontstaan, mag vandaag niet onvermeld blijven. Die onrust is bepaald niet nieuw. De laatste jaren nam de overheid maatregel op maatregel. De reacties van de agrarische stand op dit beleid lijken steeds meer naar een climax te gaan. Hoe lang moeten wij het overheidsbeleid nog volgen, zo vragen veel boeren zich af. (...) En hiermee zijn we gekomen bij de kern van het probleem: het conflict tussen milieu en bedrijfseconomie. Vormen deze zaken nu echt en onvermijdelijk een tegenstelling? De SGP meent van niet. Zij houdt vast aan de gedachte dat de boer de meest ervaren rentmeester en natuurbeheerder is."

De periode van de 'paarse kabinetten' was ingrijpend: "Openstelling van het huwelijk voor paren van hetzelfde geslacht; verdere liberalisering van de euthanasieregeling; aantasting van het karakter van de zondag als afgezonderde 'dag des Heeren' en opheffing van het bordeelverbod." In 2000 zegt Van der Vlies: "Toen vorig jaar al deze voorstellen binnen ongeveer een week bij de Kamer belandden, waren wij zo teleurgesteld en bedroefd dat wij in overweging hebben genomen nog scherper dan we al gewend waren, tegen 'paars' stelling te nemen."

Fundamentalistisch?

Sinds de aanslagen van 11 september 2001 wordt de SGP de Taliban van het Westen genoemd. Een belachelijk verwijt. "Zeker, de SGP heeft fundamentele standpunten, maar heeft gedurende haar langjarige bestaan en publieke optreden nimmer opgeroepen tot of gegrepen naar fysiek geweld of iets dergelijks om deze standpunten kracht bij te zetten

of die de ander met dwang op te leggen. Er is niet één tegenvoorbeeld te vinden voor degenen die ons in een kwaad daglicht willen plaatsen."

De Bijbel ziet Van der Vlies als het zout in 'de pap' van het politieke bedrijf: "Wee ons als dát zout smakeloos wordt. Waarmee zal het dan nog gezouten worden? Het zou nergens meer voor deugen en worden weggegooid. Zout is bederfwerend, doortrekt alles en geeft een pittige smaak. De Heere Jezus gaf aan Zijn discipelen de opdracht mee: 'Hebt zout in uzelf, en houdt vrede onder elkander'. (Markus 9:50) Deze opdracht moet onze roeping zijn, die we volgen onder het gebed om wijsheid van Boven en in het besef van volstrekte afhankelijkheid van Hém."

“HEBT ZOUT IN UZELVEN, EN HOUDT VREDE ONDER ELKANDER”

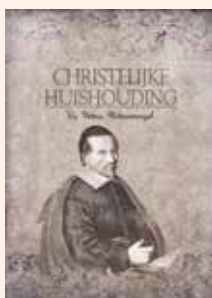
Sprekend over de roeping van de SGP stelt Van der Vlies in 2008: "We hebben de roeping het goede te zoeken voor ons land en ons volk. Heel praktisch. Als de boeren en visserlui, zoals nu, moeilijke tijden doormaken, mogen ze op de SGP rekenen. Als de kleinere middenstanders door de grote winkelketens worden weggedrukt, mogen ze van onze SGP aannemen dat we al het ons mogelijke zullen doen om concurrentieverstorende elementen aan te pakken. Als er hele regio's zijn op de wereld waar zware honger wordt geleden en mensen van het allernodigste aan medicijnen en dergelijke zijn verstoken, dan mag men terecht uitzien naar onze inzet om deze noden te helpen lenigen. We zullen meedenken over de personeelsproblematiek in het onderwijs en de zorgsector. Ouderen, gehandicapten, chronisch zieken en dergelijke, kloppen niet tevergeefs



bij ons aan. Zo kunnen we nog wel even doorgaan. De intentie zal al wel duidelijk zijn. Kwestie van trouw, in tijden waarin het mee zit en juist ook in tijden van forse tegenwind."

In zijn laatste partijrede van 27 maart 2010 bekritiseert Van der Vlies het gelijkheidsbeginsel. "Als een zware deken wordt dit beginsel over onze samenleving uitgerold. Als het eropaan komt, blijken zij die tolerantie hebben gepredikt, zo intolerant te zijn als wat. (...) Klassieke en christelijke opvattingen, waarin de gestolde wijsheid van veel generaties en culturen bijeen zijn gebracht, worden gekneveld of zelfs gecriminaliseerd. Religie mag dan nog wel, maar de 'seculiere synode' bepaalt de grenzen van de godsdienstvrijheid. Die grenzen worden steeds nauwer getrokken. Daar gaat een intimiderende werking van uit, die een verlamdend effect sorteert. (...) We moeten de tactiek van intimidatie geen kans geven, door als christenen te zwijgen waar we te spreken hebben. Daarbij moet de blik niet naar binnen gericht zijn, iets wat we door alle omstandigheden van de laatste jaren al te gemakkelijk doen, ook niet naar buiten, maar naar boven. Naar Boven! Open vensters tegen Jeruzalem aan. Zijn trouw en goedheid prijzen, het goede doen en bidden." ◀

Zelfverloochening



Dit boekje bevat het hoofdstuk Zelfverloochening uit het derde deel van de *Christelijke huishouding* van ds. Petrus Wittewrongel (1609-1662). Hierin behandelt hij de kenmerken van deze deugd en toont hij de noodzaak om deze te beoefenen aan. Overgezet in het hedendaags Nederlands, harde kaft, 78 pagina's, prijs: € 5,- (excl. € 3,50 porto).

Oorlog, kerk en staat



In dit werk beschrijft **Eva van der Groe** als voorbidster haar geloofswerkzaamheden met land, volk, kerk en staat ten tijde van de Oostenrijkse Successieoorlog (1740-1748). Een boek dat zeer lezenswaardig is. Overgezet in het hedendaags Nederlands, aangevuld met een biografie, stevig ingebonden met harde kaft, 272 pagina's, € 15,- (excl. € 3,50 porto).

Vaccinatie afgewezen



Vaccinatie als een vooruitlopen afgewezen - ds. S. Hoeffft, dr. A. Capadose, ds. G.H. Kersten e.a. Deze brochure bevat een bloemlezing uit eerdere getuigenissen tegen de variolatie en vaccinatie. Daarnaast leest u wat ds. P. Zandt zei over het sluiten van kerken tijdens besmettelijke ziektes. Paperback, 128 pagina's, prijs: € 5,- (excl. € 3,50 porto).

Wonderen des Allerhoogsten

Na een lange tijd van voorbereiding verschijnt binnenkort D.v. bij de Landelijke Stichting een nieuwe, zorgvuldig herspelde/hertaalde heruitgave van het boek *Wonderen des Allerhoogsten* van ds. A. van de Velde, gezuiverd van vele fouten! Aangevuld met: een biografie van de hand van **prof. dr. W.J. op 't Hof**, toelichtingen in voetnoten, historische platen en een persoonsregister. Stevig ingebonden en met een harde kaft (ca. 850 p.), € 25,-. **Bestel nu! Let op: alle abonnees van *In het Spoor* krijgen een gratis exemplaar!**

Bestellen: bel 06 - 22 62 61 40 (b.g.g.: 0416 - 693844) of mail naar: inhetspoor@klikSAFE.nl. Zie voor meer informatie: www.inhetspoor.nl

Timotheos

- EVANGELISATIE
- ONDERWIJS
- ZORG VOOR (WEES)KINDEREN

Geeft u hen een toekomst?

Help ons de armoedespiraal van de Malawiërs te doorbreken én hen in aanraking te brengen met het Evangelie.

Meer informatie en doneren: www.timotheos.nl/help-mee

HULS
ARCHITECTEN

DE ARCHITECT DIE LUISTERT.

We ontwerpen plannen, oplossingen en nieuwe perspectieven voor uw opgave. Om deze te laten voldoen aan de wensen van u, als opdrachtgever, moeten uw wensen onze gedachten worden. Dat doen we door te luisteren. Luisteren naar uw wens, luisteren naar uw bedrijfsproces, luisteren naar u als opdrachtgever.

STAPHORST ■ HULSARCHITECTEN.NL



OPSPRINGEN VAN VREUGDE, ZELFS IN EEN CRISIS

DOOR PETER SCHALK

LID EERSTE KAMER

Ieder jaar worden in de Eerste Kamer de Algemeen Politieke Beschouwingen gehouden. Dit jaar zijn ze uitgesteld tot na het aantreden van een nieuw kabinet. De Algemeen *Financiële* Beschouwingen gingen wel door. Logisch, want het demissionaire kabinet had wel een beleidsrijke begroting.

Inderdaad logisch, want niemand zal ontkennen dat de overheid voor grote uitdagingen staat. Niet voor niets is er 80 miljard euro aan steunmaatregelen in de economie gepompt. Daarnaast stelt de klimaatverandering ons als mensheid voor een enorme uitdaging. Ook blijkt onze welvaart een prijskaartje te hebben. We willen luxe en consumeren, maar zijn nauwelijks bereid om de prijs daarvoor te betalen. We willen vrede en rust, maar investeren niet in de noodzakelijke randvoorwaarden. Sterker nog, we komen onze verplichtingen niet eens na: als het om defensie gaat, geven we niet thuis.

KWETSBAREN

Jaarlijks vraag ik tijdens de financiële beschouwingen aandacht voor de kwetsbaren, zoals de mensen met een laag inkomen. De marginale druk op elke extra verdiende euro is gigantisch. In sommige gevallen betalen mensen met een laag inkomen 80 cent belasting voor elke extra verdiende euro. Ook de eenverdieners verdienen onze aandacht. Opnieuw is het niet gelukt om de kloof tussen een- en tweeverdieners te verkleinen. Met kunst en vliegwerk is

de koopkracht op peil gebracht, maar in het slechtste geval betalen eenverdieners nog steeds bijna zeven keer zoveel belasting als tweeverdieners. Daar komt nog iets bij. Er ligt een wetsvoorstel in deze Kamer waarin de bevriezing van de kinderbijslag wordt beoogd. Dit plan werd alleen gesteund door de huidige coalitie (32 van de 75 zetels). Interessant om te bezien hoe het met dit nare wetsvoorstel zal aflopen.

PROBLEEMAANPAK

De Eerste Kamer is ook de Kamer van reflectie. Daarom heb ik aandacht gevraagd voor de wijze waarop het kabinet problemen aanpakt. Elk probleem dat opgelost moet worden, lijkt meteen uit te groeien tot een crisis. Vervolgens zetten we daar een zak geld tegenaan, zoeken naar meerderheden, en zo denken we het probleem weer op te lossen. In de Miljoenennota 2022 schrijft de minister van Financiën vervolgens: "De Nederlandse economie staat er anderhalf jaar na het begin van de coronacrisis goed voor. Dat hebben we in de eerste plaats te danken aan de enorme veerkracht van ondernemers en van de

samenleving als geheel. Daarnaast lijken de forse steunpakketten van de overheid effectief te zijn".

O ja, zeg ik dan? Is dat alles? Of is er ook dankbaarheid tot God, Die ook ons economisch leven beheerst? Daarom sloot ik af met een ontroerend verhaal dat ik ooit hoorde. Een jochie van elf jaar ging, samen met zijn broertje, op bezoek bij zijn vader die in het ziekenhuis lag met een gebroken been. Het was de dag na de watersnoodramp van 1953. Ze moesten vader gaan vertellen dat de boerderij en het land onder water stonden, en dat al het vee was verdronken. (Over een crisis gesproken.) Ze kwamen in het ziekenhuis, deden voorzichtig de deur open, en daar lag vader, zijn ogen gericht op de twee jochies. Ze hoefden niets te vertellen, want hij wist het al. En weet u wat hij zei? "Alhoewel de kudde afgescheurd is van de stal, en dat er geen rund in de stallingen wezen zal, zo zal ik nochtans in de HEERE van vreugde opspringen; ik zal mij verheugen in de God mijns heils". Dat vertrouwen heb ik de minister en alle collega's toegewenst! ◀

Het oudste SGP-lid

Het is alweer even geleden dat we u in spanning achterlieten. In De Banier, nummer 6 van dit jaar stond de rubriek 'Oudste SGP-lid'. Onze zoektocht naar het oudste SGP-lid bleek nog niet afgelopen te zijn, want in Benthuisen woont een wel heel oud lid van onze partij. Hij is zelfs ouder dan de partij zelf.



In de achterliggende tijd mochten we op bezoek bij de heer O. Bij de Vaate. Bij de verschijning van dit blad hoopt hij 106 jaar, 4 maanden en 20 dagen oud te zijn!

De heer Bij de Vaate is geboren op 26 juli 1915 in Benthuisen. De Eerste Wereldoorlog woedde nog een aantal jaren door. De Spaanse griep (zie pagina 24 van dit blad) was de gevreesde ziekte van die jaren. Koningin Wilhelmina (de overgrootmoeder van onze huidige koning) was onze vorstin en het land werd geleid door kabinet-Ruijs de Beerenbrouck I.

Sinds 1950 is Bij de Vaate lid van de SGP. Hij werd dat in de kiesvereniging Hazerswoude. Inmiddels is dit Alphen aan den Rijn. Dat was in de tijd dat dominee Zandt de fractievoorzitter in de Tweede Kamer en tegelijkertijd ook voorzitter was.

Tegenwoordig woont Bij de Vaate nog steeds op zichzelf. Hij krijgt hulp uit de buurt en van zijn zoon die dichtbij woont. In het dagelijks leven was de heer Bij de Vaate horlogemaker. Nu hij daar lang geleden mee gestopt is, lijkt hij zich niet te vervelen, want dagelijks wordt er in een paar uur tijd nog zo'n anderhalve kilometer achter de rollator gelopen. De energie uit de taart wordt dus goed gebruikt.

Dat ook de innerlijke klok van de 106-jarige nog goed werkt, blijkt als hij tegen het middaguur zijn blik iets vaker uit het raam laat gaan. Het is tijd voor het middageten.

Wij hopen dat hij, zeker in deze tijd, gezond mag blijven en we wensen ons alleroudste lid, samen met zijn familie, Gods zegen toe in de avond van zijn leven.

*Femke van de Weteringh
Sjon van der Ree Doolaard*

De SGP is op zoek naar een

MANAGEMENTASSISTENT(E)

voor o.a. ondersteuning directeur partijbureau, organiseren partijbijeenkomsten en secretariële werkzaamheden.

Ga voor meer informatie naar:

▶ sgp.nl/vacatures

SGP

Van de redactie

Een nieuwe editie van De Banier staat gepland te verschijnen op donderdag 20 januari. Kopij kan ingestuurd worden tot en met dinsdag 4 januari.

De verschijning van de daaropvolgende Banier staat gepland voor donderdag 17 februari 2022.

NB: voor alle in dit blad genoemde data geldt: 'Deo volente'.

Contact met de redactie is mogelijk via Sjon van der Ree Doolaard.

E-mail: debanier@sgp.nl

Telefoon: 010 - 7200 770 ◀



Ledenaantal stijgt gestaag

Het is goed om te zien dat de stijgende lijn wordt voortgezet. Om aan het eind van het jaar voldoende marge over te houden om boven de 30.000 te blijven, hebben we nog wel wat extra leden nodig.

Daarom zien we uit naar nieuwe aanwas! ◀

Partijdag

In 2022 hopen we op zaterdag 14 mei onze jaarlijkse algemene ledenvergadering te houden. Deze partijdag zal mogelijk, afhankelijk van de omstandigheden, (gedeeltelijk) online gehouden worden.

Bereikbaarheid rond de jaarwisseling

Het partijbureau zal rondom Kerst en de jaarwisseling beperkt bereikbaar zijn. Dat geldt voor de periode van vrijdagmiddag 24 december tot maandag 10 januari. Voor ledenmutaties kunt u ons bereiken via: administratie@sgp.nl. Voor contact over de verkiezingen: verkiezingen@sgp.nl. Maar als u ons in deze periode niet kunt bereiken, is info@sgp.nl een centraal punt waar u het eerst gehoor vindt.

Wij wensen u goede Kerstdagen toe en het beste voor het nieuwe jaar. ◀

BEELDVERANTWOORDING

Pagina 1, 7: Bas van der Vlies, 2018 | beeld Ardjan van Bergeijk Fotografie

Pagina 10/11: Bas van der Vlies na zijn bezoek aan koningin Beatrix in paleis Noordeinde toen het staats-hoofd nog betrokken was bij de kabinetsformatie. Zijn 'adjutant' Menno de Bruyne vergezelde hem, zij het niet tot in de werkkamer van de vorstin... | Beeld Dirk Hol

Pagina 12: Van der Vlies bij 100 jaar SGP | Cees van der Wal Fotografie

Pagina 15: De Eerste Kamer vergadert in de Ridderzaal | beeld Twitter Eerste Kamer

Pagina 18: Beeld: Still uit een opname van een RD-vlog over 100 jaar SGP

Pagina 21: Beeld: Renate Bleijenberg-Van Leeuwen

De redactie heeft geprobeerd de rechten van het beeldmateriaal zo veel mogelijk te regelen. Als u meent dat uw materiaal zonder voorafgaande toestemming is gebruikt, verzoeken wij u om contact met ons op te nemen via debanier@sgp.nl.

COLOFON

PARTIJBUREAU

Dinkel 7, 3068 HB Rotterdam
E info@sgp.nl
T 010 - 720 07 70
Telefonische bereikbaarheid:
maandag t/m vrijdag, 9.00 – 16.30 uur

DIRECTEUR PARTIJ BUREAU

drs. J.W. van Berkum
E jwvanberkum@sgp.nl

REDACTIE

drs. D. van Meeuwen en
drs. J.W. van Berkum (hoofdredactie),
J.S. van der Ree Doolaard (eindredacteur),
drs. J.A. Schippers en M. de Bruyne
E debanier@sgp.nl

LEDENADMINISTRATIE

E administratie@sgp.nl

Opzegging van lidmaatschap of
abonnement dient schriftelijk te
geschieden voor 1 december.

ADVERTEREN

Voor advertentiemogelijkheden
en tarieven kunt u contact opnemen
met Treffend & Co.
E werner@treffendenco.nl



Herdenking in de Tweede Kamer

Op 23 november werd in de Tweede Kamer stilgestaan bij het overlijden van Bas van der Vlies. Bij die gelegenheid was er ruimte voor stilte. Ook waren er twee toespraken. Allereerst Tweede Kamervoorzitter Bergkamp. Haar toespraak is op onze website sgp.nl te lezen, want in dit nummer zou alleen een ingekorte speech een plek kunnen krijgen. Dat zou echter geen recht doen aan haar toespraak. Daarna sprak ook minister-president Mark Rutte bij de herdenking.

Mevrouw de voorzitter,

Toen Bas van der Vlies in 2010, na bijna drie decennia, afscheid nam als Kamerlid zei hij in een afscheidsinterview: "Je moet politiek bedrijven op een manier die respect uitstraalt en waardig is." Ik denk dat iedereen die hem in dit huis meemaakte, Van der Vlies daar zelf in zal herkennen. Bij mij persoonlijk kwamen na het bericht van zijn overlijden in ieder geval meteen woorden boven als 'beschaving', 'kalmte' en 'gezag' én 'beginselvastheid', natuurlijk.

De laatste woorden waarmee hij afscheid nam van deze Kamer waren: 'Soli Deo Gloria' – alleen aan God de eer. Drie woorden waarin hij zelf zijn hele wezen samenvatte. Waar hij voor stond. Waar hij ten diepste in geloofde. En waar hij zijn leven lang hartstochtelijk van bleef getuigen. Zo ook in die laatste, indrukwekkende afscheidstoespraak, die een collega-Kamerlid van meer linkse signatuur verleide tot de volgende tweet: "Even was



het parlement de kerk waarin Kamerlid Van der Vlies tot ons preekte. We vergeven hem deze subtiele doorkruising van kerk en staat."

Beginselvast betekende in het geval van Bas van der Vlies overigens zeker niet star of kleingeestig. Integendeel, ook mensen met wie hij het inhoudelijk hartgrondig oneens was, konden rekenen op zijn hartelijke en behulpzame benadering. Principieel? Jazeker! Strijdbaar? Zonder meer! Maar absoluut geen scherpslijper. Zo heeft hij als zeer ervaren Kamerlid ook buiten zijn eigen fractie om menig collega van advies gediend en bemoedigd. Als mensen bij hem aanklopten, hielp hij. Dan deed partijkleur er niet toe. En ook daarom was het gewoon heel moeilijk hem niet sympathiek te vinden.

Dat had natuurlijk ook alles te maken met zijn mildheid op het persoonlijke vlak en zijn veelgeroemde gevoel voor humor. En terecht, want boven dat ernstige, driedelige donkere pak stonden soms ineens een paar pretogen, die dan meestal een kwinkslag of een gevatte opmerking aankondigden.

Zoals die ene keer toen een journalist Van der Vlies uit de tent probeerde te lokken met de vraag hoe hij langs de snelwegreclames voor een bepaald merk ondergoed reed. Het antwoord kwam meteen. "Vooral goed op het verkeer blijven letten", zei hij.

Mevrouw de voorzitter, Bas van der Vlies werkte en leefde in de diepe overtuiging dat ons bestaan hier en het leven na de dood volledig in Gods handen zijn. En in dat onwankelbare vertrouwen is hij ook gestorven.

Geconfronteerd met de stelling dat in onze tijd nog maar weinig mensen in een hiernamaals geloven, zei hij ooit: "Maar daar vergissen ze zich dan grandioos in. En daar zullen we met z'n allen achter komen ook." Om die zekerheid mogen we hem vandaag benijden.

Namens het kabinet wens ik zijn familie, zijn partijvrienden en iedereen die hem lief was alle kracht toe bij de verwerking van dit grote verlies.

Minister-president Mark Rutte

Hopend op Hem wachten

Op het kerkhof van Maartensdijk zou Van der Vlies' oudste zoon Arie namens het gezin en de familie een dank- en slotwoord uitspreken. Omdat hij in verband met corona echter aan huis gebonden was, is deze bijdrage uitgesproken door de begrafenisondernemer. Deze woorden, waarin zo overduidelijke de echo van de overledene te horen is, staan voor een belangrijk deel hieronder.

"Geachte aanwezigen, meeluisteraars,

We voelen ons gedrongen om u als aanwezigen en meeluisteraars mee te geven wat pa in 2005 tijdens de partijdag meegaf. (...) "De moed," ik citeer nu papa's woorden, "zou je bij ogenblikken ontzinken. En toch is dat niet gewenst en ook niet nodig. Daar immers, ligt niet de laatste waarneming. Hún geeft hij moed en krachten, die hopend op Hém wachten. (...) Zeker, met een afzien van jezelf en eigen krachten. Met belijdenis van zonde en schuld voor land en volk, voor jezelf heel persoonlijk ook. Wat een ontrouw, wat een plichtsverzaking aan onze kant. (...) Kort en goed: ons past verootmoediging en vergeving.

Maar in deze houding, gewerkt door de Heilige Geest Die verbindt aan de Koning der koningen en Heere der heren, ligt bemoediging en troost. Onverwacht en ongedacht. Daarom is het te wensen dat we op God mogen leren hopen en vertrouwen. (...)

Bidstond

Het is een bekend verhaal. Ik neem u mee naar een dorp waarvan de bevolking moet leven van de akkergewassen. Het is op een jaar kurkdroog. De kerkenraad besluit om een bijzondere bidstond bijeen te roepen. De tijd is daar, de schare trekt op. Een strakblauwe hemel, geen wolkje dat verandering aankondigt. Het valt op dat een oud vrouwtje met een paraplu loopt. Schouders worden opgehaald, in de war zeker. Desgevraagd komt haar beschamende antwoord: We gaan toch bidden om régen? Kijk, deze vrouw heeft vast geweten wat 'hopend op God te wachten' werkelijk betekent.

De vraag komt naar ons toe of wij dat óók weten. Zou daar niet een groot tekort zitten in kerken, gezinnen en in onze politieke partij, dat we dat vertrouwen in de verhooring van alle opgezonden gebeden voor land en volk, voor overheid en Vorstenhuis, uiteindelijk ten diepste missen? Hoe velen onder ons zullen heimelijk de moed al lang hebben opgegeven dat het ooit ten goede zal keren in ons land? Zij beperken zich tot het redden wat er nog te redden valt. Dat moet trouwens zéker gebeuren. Maar het hopend op Hém wachten ziet uit naar meer, naar wonderen van Zijn hand. Daarop te mogen leren zien, doet gemakkelijk en met geheel het hart instemmen met de Psalmdichter:

*Bemint de HEER, Gods gunstgenoten
De HEER, Die vromen hoedt,
En straft het trots gemoed.
Zijt sterk; Hij zal u niet verstoten:
Hun geeft Hij moed en krachten,
Die hopend op Hem wachten."*

Tot zover het citaat uit de betreffende partijrede.

Week van het leven

Voor ons als gezin en familie stond de afgelopen week in het teken van de dood. In ons land was het deze week de 'Week van het leven'. Dat lijkt een schril contrast. De 'Week van het leven', die bedoeld is om aandacht te vragen voor de positie van ongeboren kinderen, een thema na aan het hart van pa, wordt vandaag afgesloten met de 'Mars voor het leven'. De week die in het teken van de dood stond, wordt vandaag afgesloten met de gang naar dit graf. (...) Het is onze wens en bede dat uit dit sterven nog nieuw leven geboren mag worden. De Heere God heilige de roepstem van dit geopende graf aan ons hart...

Ik wil (...) afsluiten met Markus 9 vers 50b, wat we op een briefje geschreven vonden in het Bijbeltje van pa: "Hebt zout in uzelfen, en houdt vrede onder elkander." 'Hebt zout', dat betekent: wijsheid en voorzichtigheid uit en naar Gods Woord.

Rest mij hem na te zeggen: Soli Deo Gloria!"



Herinneringen aan BAS VAN DER VLIES (1942-2021)

'Alles moet Hem eren'

In verschillende verbanden zijn onze levens samengevloeid. We mochten beiden met vele anderen aan de wieg staan van het *Reformatorsch Dagblad*. We hebben beiden ook bijna gelijktijdig, na meer dan vijftig jaar, afscheid genomen van het *RD*. Dat werd gemarkeerd door een gezamenlijk interview, gepubliceerd in maart jongstleden in datzelfde *RD*. Maar ook in SGP-verband hebben we veel mogen samenwerken. Vooral in de tien jaar dat ik als partijvoorzitter mocht dienen. Hij was er altijd, op elke vergadering, met een constructieve, voorzichtige en wijze inbreng. Waar mogelijk was hij erop gericht om conflicten te vermijden of uit de weg te ruimen. Ook de talloze redactievergaderingen voor *De Banier* in de pastorie van Waarder zal ik niet vergeten. Een markante titel van één van zijn partijredes is mij bijgebleven: 'Alles moet Hem eren'.

De laatste jaren was er een intensiever contact in *RD*-verband in de identiteitscommissie van het SRP-bestuur. Daarin bezonnen we ons diepgaand op de principiële inhoud van het *RD*. Het was voor hem en ons een wonder dat hij daar na een zeer ernstige ziekte weer mocht verschijnen. Het mooiste vond ik, dat hij tijdens die ziekte zoveel van Gods goedheid in Christus had ervaren, dat hij er niet van kon zwijgen. Het was hem een behoefte ook onder ons de Heere (aan) te prijzen. Dat stemt wondermooi overeen met de laatste woorden die hij uitsprak bij zijn afscheid van de Tweede Kamer: *Soli Deo Gloria*.

Ds. D.J. Budding
Partijvoorzitter 1993-2004



“Het beste komt nog”

Ik bewaar goede herinneringen aan dhr. Van der Vlies. Nooit ben ik vergeten wat hij zei bij zijn afscheid als Tweede Kamerlid: “Het beste komt nog”. Dat maakte diepe indruk op de aanwezigen.

Ds. A. van Heteren
Partijvoorzitter 2004-2011

Suizebollen

Mijn eerste contact met Van der Vlies was in 1983. Op een vrijdagavond was ik thuisgekomen uit militaire dienst. De telefoon ging. Tot mijn verbijstering hoorde ik de stem van de heer Van der Vlies. Hij vertelde dat de partij op zoek was naar een jongerenwerker. Hij had mijn naam via de Driestar gehoord. Ik stond te suizebollen, maar werd toch gewoon onderwijzer. Later heb ik Bas vele malen mogen ontmoeten. Hij bleek een aimabele man te zijn, zeer betrokken en bewogen. Met name op het punt van zondagsarbeid heb ik vanuit mijn werk bij de RMU (Reformatorsch Maatschappelijke Unie) vaak met hem samengewerkt. Het was een bijzondere eer om hem zo nabij gekend te hebben. Van harte Gods ondersteuning toegewenst voor zijn vrouw en zijn familie.

Peter Schalk
Fractievoorzitter Eerste Kamer



Een dierbare vriend is ons ontvallen

Sinds het begin van de jaren 70 in de vorige eeuw heeft ons gezin een hechte vriendschap met dat van Bas ontwikkeld in onze woonplaats Maartensdijk. We trokken samen op in het bestuur van de plaatselijke School met de Bijbel, later ook in de kerkenraad en in het SGP-partijbestuur. Terugziende hierop raakt het me opnieuw dat hij samen met Willy, zijn vrouw, altijd hartelijk meeleeftde in tijden van blijdschap en zorg. Voor onze kinderen was het dan ook 'oom Bas en tante Willy'.

Door zijn bescheidenheid maakte hij wel eens een wat gesloten indruk. Maar hij hield zeker van gezelligheid en kon op zijn praatstoel thuis, onder het genot van een glas wijn, onderhoudend vertellen over zijn Haagse wederwaardigheden.

Het raakte hem diep dat de Bijbelse waarden en normen in het parlement en in de samenleving steeds meer devalueerden. Daarmee werd God oneer aangedaan en het welzijn van ons land tenietgedaan. Daar gingen onze gesprekken vaak over.

Hoewel de laatste jaren de ouderdom zich begon af te tekenen, bleef hij zijn helderheid van geest behouden. De dag voor zijn overlijden verzond ik hem via zijn dochter nog een bericht, waarop hij zei, stuur maar terug: "Gans hulpeloos tot Hem gevloeden... zal Hij ten Redder zijn." In die genadige ontferming mocht hij de eeuwigheid aandoen.

Maarten van Leeuwen
Partijvoorzitter 2011-2018 / 2019-2021

Toppunt van souplesse

Denkend aan Bas denk ik aan flexibiliteit. Zo kon hij zonder voorbereiding op pad gaan om een lezing te houden. En na afloop, zoals hij gnuifde: 'de handjes op elkaar'.

Die flexibiliteit veronderstelde hij ook bij anderen. Ik was nog maar net in dienst bij de SGP-fractie toen ik met hem meeliep naar perscentrum Nieuwspoor. Daar werd een RMU-nota aangeboden aan de minister over arbeidsvoorwaarden. Van der Vlies moest deelnemen aan een forum-discussie. Vlak voor het binnengaan, zei hij dat hij tijdig weg moest voor een vergadering. Zou het uitlopen, dan moest ik maar aanschuiven bij het forum. Tot mijn verbijstering, zei ik: 'natuurlijk'.

Wat ik vreesde, werd waarheid. Ik belandde in een forum met Kamerleden van CDA, D66 en RPF. Ik heb geen idee hoe ik door het debat én de vragen van journalisten ben gekomen. Van het thema wist ik niets.

Vorig jaar bezocht ik een NPV-afdeling om een lezing te houden. Bij aankomst bleek in mijn agenda geen thema vermeld. Beschroomd vroeg ik een bestuurslid waarover ik moest spreken en hoelang. Na afloop wél 'de handjes op elkaar'.

Ik heb van Bas veel geleerd.

Diederik van Dijk
Beleidsmedewerker 1996-2015

Ernst en humor, politiek gevoel en mildheid

Als jonge beleidsmedewerker van Van der Vlies mocht ik van 2000-2008 debatten voorbereiden, vooral op het terrein van LNV (Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit). Ik bewaar goede herinneringen aan hoe we samen zochten naar de juiste standpuntbepaling ten opzichte van bijvoorbeeld de vogelgriepcrisis en de MKZ-crisis (het mond-en-klauwzeervirus). Onze bezoeken aan Oene en Kootwijkerbroek maakten op ons beiden diepe indruk. Ik heb veel geleerd van zijn ernst en humor, zijn politiek gevoel en mildheid. Maar vooral zal ik mij zijn laatste woorden herinneren bij zijn 25-jarig jubileum: "Mijn beste tijd komt nog!".

Harold Hooglander
Beleidsmedewerker 2000-2008

DE BANIER IN RUSTIG VAARWATER

In Nederland lieten de jaren 50 een tamelijk rustig beeld zien. Het was de tijd van de economische wederopbouw na de oorlog. De verzorgingsstaat werd opgebouwd dankzij veel sociale wetgeving die voor de hele bevolking ging gelden, zoals de AOW. Het was de tijd van de Koude Oorlog met grote spanningen tussen de VS en de Sovjet-Unie. De reusachtige industrialisatie had ook nadelen: lucht- en waterverontreiniging. Achteraf kunnen we dat pas goed onder ogen zien.

Door D. van Meeuwen

Dat rustige beeld laat ook de weekuitgave van *De Banier* in deze jaren zien. Ds. Zandt was vanaf 1946 de politiek leider. Hij stond bekend als een samenbindende man. Zo functioneerde hij ook als hoofdredacteur. De inhoud verschoof van het gewone nieuws naar overwegend politiek nieuws. Qua opzet veranderde er weinig, alleen is er nu geen enkele afbeelding te vinden. Na de meditatie volgden artikelen over de politiek. Meestal werd dat weergegeven door de integrale bijdragen van ds. Zandt



ds. P. Zandt



ir. C.N. van Dis

en ir. C.N. van Dis in stukken weer te geven. Dan waren er rubrieken 'Voor de Jeugd' van 'oom Koos', stukken over de beginselen, de preekbeurten, regelmatig rubrieken over gemeentepolitiek, boekbesprekingen en veel advertenties! De vele giften vielen onder de rubriek 'Aangename verrassingen'.

De jaarlijkse Algemene Vergaderingen in het Utrechtse Tivoli werden uitgebreid weergegeven. Meestal liepen die vergaderingen helemaal uit de geplande tijd door het agendapunt 'Rondvraag'. Maar na afloop: "Tivoli stroomde leeg. Met elkander gingen zij huiswaarts, napratend over de belevenissen van deze hoogtijdag, die wij in het leven der Partij niet graag zouden willen missen".



Getuigend karakter

De bijdragen van ds. Zandt kenmerkten zich door een groot getuigend karakter. Hij bond de strijd aan tegen de opvattingen van de ARP, de CHU en de KVP, in die tijd grote partijen. In 1954 hekelde hij met forse bewoordingen allerlei staatsregelingen, die de vrijheid van de boeren beknotten. Gewetensdwang, vond hij. Maar in diezelfde toespraak haalde hij ook met instemming Groen van Prinsterer aan, die in zijn tijd (eind 19^e eeuw) al stelde dat het woord 'christelijk' veel gehoord wordt, maar dat Christus Zelf en Zijn Woord meer in het vergeetboek komen te staan.

In die tijd van wederopbouw werd door de SGP sterk gepleit voor veel woningbouw. Het ging hen niet snel genoeg. De zondagsrust was een terugkerend thema. Diepe indruk maakte de Watersnoodramp (1953). Het werd gezien als een nieuw oordeel van God. In een debat hierover pleitte ds. Zandt om zich te vernederen onder de krachtige hand van de Heere.

Homeopathie

Opmerkelijk waren de grote advertenties over homeopathische geneesmiddelen, overal was wel een kruid voor. Klaarblijkelijk had de SGP in die tijd wat met homeopathie want in 1955 voerde ds. Zandt een pleidooi voor de enige leerstoel in homeopathie die er niet kwam! "Homeopathie krijgt niet eens de kans om haar wetenschappelijkheid te bewijzen", stelde ds. Zandt.

Ir. Van Dis stelde vragen over de vaccinatie en het verband met kinderverlamming. In zijn betoog, dat getuigde van veel onderzoek, wees hij op het gevaar van vaccinatie. Je kon er juist ziek van worden, er zaten dus risico's aan. De minister stelde daar tegenover dat het risico klein was. Van Dis constateerde dankbaar dat er gelukkig geen vaccinatiedwang was. Sommige gemeenten gingen te ver met die dwang, de niet-gevaccineerden werden beboet. Dat moest onmiddellijk gemeld worden aan het hoofdbestuur.

Verkiezingen

In 1956 ging het aantal zetels van de Tweede Kamer naar 150 en van de Eerste Kamer naar 75. Na de verkiezingen bleek dat D. Kodde als 3^e lid van de Tweede Kamer en ds. C. Smits als eerste SGP-lid van de Eerste Kamer gekozen was. Men was hier natuurlijk heel blij mee. Het optreden van D. Kodde kenmerkte zich door zijn bestuurlijke invalshoek, direct al bij zijn maidenspeech over de politiebegroting. Geen wonder, want hij was al heel jong burgemeester van Zoutelande, lid van de Provinciale Staten en had nog veel meer bestuurlijke taken. Die combinatie van taken kwam toen veel voor.

Ds. Smits was kraakhelder in zijn bewoordingen en ook gevat. Hij stelde in zijn Algemene Beschouwingen (1959) in de Eerste Kamer het punt van te veel staatsbemoeiing aan

de orde. De AOW mocht wel, maar alleen voor diegenen die het echt nodig hadden. Nu zou iedereen AOW krijgen. Niet nodig en oneerlijk. Verderop stelde ds. Smits dat de staatsbemoeiing wél uitgebreid moest worden als het ging over de zedenverderfelijke film- en toneelvoorstellingen. Doe daar wat aan! Minister-president Drees vroeg bij interruptie of de geachte afgevaardigde veel van die voorstellingen gezien had. Ds. Smits deed dit in de tweede ronde af met alleen maar een wedervraag: "Bent u wel eens in een Chr. Geref. Kerk geweest?"



D. Kodde



ds. C. Smits

Buitenlandse politiek

In iedere *Banier* kwam ook de buitenlandse politiek uitgebreid terug. Ds. Zandt verzorgde die rubriek. Dat nieuws kwam natuurlijk wel met vertraging, want

men moest het voornamelijk hebben van buitenlandse kranten. Berichten over de Koreaoorlog (1950-1953) en de Koude Oorlog. Er werd meegedeeld met de Hongaren in de Hongaarse Opstand (1956). Het communisme laat zijn ware gezicht zien, zo schreef de krant. De SGP was niet tegen de samenwerkingsverbanden als de Europese Economische Gemeenschap (EEG) en de NAVO, maar men verwachtte er niet veel van. Dat gold ook de VN. Dat wordt net zo'n mislukking als de vroegere Volkenbond voor de Tweede Wereldoorlog, stelde ds. Zandt.

Gedetailleerd werd verslag gedaan van het verbroken Uniestatuut tussen het inmiddels zelfstandige Indonesië en Nederland. De breuk werd veroorzaakt door Indonesië en de kwestie Nieuw-Guinea ontstond. Zou Nederland dit gebied ook kwijtraken? In de redevoeringen proef je de pijn van de SGP. Indonesië had eigenlijk die zelfstandigheid in 1949 eigenlijk niet mogen krijgen. Het verlies werd gezien als een oordeel van God.

De Banier in deze jaren laat zien dat de SGP na de roerige oorlogsjaren in rustiger vaarwater gekomen is. Bij het lezen merkt men wel dat er een grote afstand was tussen de partijleiding/redactie en het gewone volk. Men volgde in die tijd gewoon de leiders. Maar de tijden veranderden. Dat zou blijken in de jaren 60. De roep om meer openheid, meedenken en meebeslissen nam in ons land toe en zou ook de SGP gaan raken.

Gods hulp invoeren

“De nood der tijden, die zich ook in ons land zozeer doet gevoelen, dringt in het bijzonder tot verootmoediging en tot het invoeren van Gods hulp. Daarvan is de regering ten volle overtuigd.” Kees van der Staaij begon zijn bijdrage aan het 39e coronadebat met een citaat uit november 1918 van kabinet Ruijs de Beerenbrouck. Kerk en staat riepen destijds een biddag uit vanwege de Spaanse Griep. Van der Staaij riep het huidige demissionaire kabinet op om met de kerken te spreken over ‘verootmoediging en het invoeren van Gods hulp’. ◀



NEE tegen 2G

Bij het 38e coronadebat voerde Chris Stoffer het woord namens de SGP. Hij poogde daarbij de Tweede Kamer aan haar eigen belofte te houden. “Negen maanden geleden trok de Tweede Kamer (unaniem!) een heldere, principiële grens: testen moet altijd een alternatief blijven.

“Een vaccinatiebewijs mag in geen geval een exclusief toegangsbewijs voor voorzieningen of locaties worden”. Ik roep al mijn 149 collega’s op: houd halt bij deze grens! Zeg NEE tegen 2G.” ◀



Advent

Chris Stoffer begon en eindigde zijn bijdrage aan de begrotingsbehandeling van Sociale Zaken met de lofzang van Maria. “Het is weer advent! Deze dagen denken we traditiegetrouw aan de komst van Jezus Christus in deze wereld. Toen Maria van de engel hoorde dat zij in verwachting was van de Zaligmaker, zong zij: ‘Hongerigen heeft Hij met goederen vervuld; en rijken heeft Hij ledig weggezonden.’ En zo is het: Hij had bij uitstek oog voor wie zwak en kwetsbaar was. Dat vraagt Hij ook van ons, in onze samenleving. Maar Maria zong nog meer: ‘Mijn ziel verheft Gods eer; mijn geest mag blij den HEER’, mijn Zaligmaker noemen.’ Jezus was haar Zaligmaker, en dat maakte Maria tóch ongekend rijk. Daarom kwam Hij naar deze aarde: om zalig te maken dat verloren was. En Hij doet nog steeds hetzelfde werk. Mijn adventswens is dat we allemaal die Zaligmaker mogen leren kennen.” ◀



Achtbaan

“Boeren en vissers zitten ongevraagd in een bestuurlijke achtbaan. Hoewel, in een achtbaan weet je tenminste nog welke kant het op gaat... De opkoop-miljarden vliegen over tafel, gewasbeschermingsmiddelen verdwijnen, de hectarepremie daalt en op landbouwgrond lijkt ieder maar claims te kunnen leggen.” Tijdens de begrotingsbehandeling van Landbouw en Visserij pleitte Roelof Bisschop voor een betrouwbaarder overheidsbeleid. ◀

Lerarenregister geschrapt

Ook de Eerste Kamer heeft ingestemd met het SGP/SP-wetsvoorstel om het lerarenregister te schrappen. Dit voorkomt veel rompslomp en regels in het onderwijs. Alleen VVD en ChristenUnie stemden tegen. Het is de derde keer op rij dat het Bisschop lukt om met een wetsvoorstel meer bewegingsruimte voor onderwijzers te realiseren. ◀

SGP
YouTube

Bekijken

Bijna alle fragmenten zijn ook te bekijken op ons YouTubekanaal.

ADVENTSWENS: DAT WE
ALLEMAAL DE ZALIG-
MAKER MOGEN LEREN
KENNEN.

Op weg naar de gemeenteraadsverkiezingen

Over precies drie maanden (16 maart 2022 D.V.) zijn de stemlokalen weer geopend. Op dat moment mogen we allemaal weer stemmen voor de gemeenteraad. Een belangrijk moment in onze democratie omdat de gemeenteraad flink wat taken en verantwoordelijkheden heeft.

DOOR GERARD WIJLAND
COORDINATOR BESTUURDERSVERENIGING

Cursusdag 29 januari

Daarnaast werkt de BSV (bestuurdersvereniging) aan een cursusdag voor (nieuwe) lokale bestuurders. Hierin staat het politieke werk en het SGP-DNA centraal. Op 29 januari willen we elkaar in Gouda ontmoeten, waarbij u een keuzeprogramma aangeboden krijgt met o.a.: mediatraining, debatvaardigheden, speechschrijven, wethouderschap en (fractie)voorzitten.

Uiteraard bieden we ook inhoudelijke sessies aan waarin (nieuwe) raadsleden worden meegenomen in de kern van de partij. Hoe beroep je je in de dagelijkse gemeentepolitiek op de Bijbel? Hoe kun je Gods woord in de raadszaal toepassen en gebruiken ten goede van de gemeente?

Verwacht u/jij na 16 maart 2022 als raadslid of wethouder actief te worden of te blijven namens de SGP? Houd dan de nieuwsbrieven aan het lokale bestuur in de gaten!



De Banier en Studio SGP

Met de gemeenteraadsverkiezingen zijn er per gemeente altijd verschillende thema's belangrijk. Tegelijkertijd zijn er thema's, zoals bijvoorbeeld energietransitie, woningbouw en veiligheid die in veel gemeenten een grote rol spelen. Als jullie lokaal een unieke aanpak voor een bepaald thema hebben bedacht, is dat natuurlijk het delen waard! Graag bieden wij daarvoor een podium in de aankomende Banieredities, de nieuwsbrieven en in Studio SGP. Benader ons via voorlichting@sgp.nl. Wij bieden zo veel mogelijk van jullie ideeën een podium.

Waar kan aan gedacht worden?

- Hebben jullie een ludieke campagneactie?
- Hebben jullie een uniek campagnevoertuig?
- Gaat het erom spannen of er wel een zetel komt?
- Zijn jullie misschien wel de grootste fractie?
- Hebben jullie een creatief en/of innovatief plan voor een bekend probleem?



KWALITEIT EN SERVICE STAAN BIJ ONS BOVENAAN!



ROEST & MOREE B.V.

Automatisering

Het automatiseren van processen d.m.v. robots

Licht- en krachtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden (LED) verlichting

Fabricage / montage

Kleine staalconstructies, frames, hekwerken, verdiepingsvloeren, transportbokken e.d.

Draai- en freeswerk

Assen, poelies, bussen, e.d.

Persluchtinstallatie

Aanleggen, veranderen en/of uitbreiden

Lassen

RVS, staal, ijzer, gietijzer, aluminium

Machinereparatie

Aanpassen, uitbreiden, repareren, opheffen van storingen (elektrisch, pneumatisch, mechanisch)

Excenter- of frictiepersen

Repareren of reviseren

Wij denken graag met u mee!
Neem vrijblijvend contact met ons op.

Transportstraat 21 - 23, 2861 DX Bergambacht
Tel.nr: 06-50298488, fax: 0182-350096



'passend
advies
voor
ZZP-ers'



'eerlijk advies
voor particulieren'



'duidelijk
advies
voor het
MKB'



VERZEKERINGEN VOOR

ZZP

PARTICULIEREN

MKB

Nieuw EU-landbouwbeleid biedt sterke basis

Het nieuwe landbouwbeleid was hét onderwerp voor de SGP in het Europees Parlement. Boeren krijgen opnieuw steun, voor 'groene prestaties' kunnen ze meer krijgen. Ook jonge boeren gaan erop vooruit.

DOOR BERT-JAN RUISSSEN

LID VAN HET EUROPEES PARLEMENT VOOR DE SGP

Uiteindelijk gaat het om een groen, rood of wit vinkje op een computerscherm. Niet voor de coronapas, maar voor een stemming in het Europees Parlement vorige maand. Gelukkig waren de groene vinkjes ruim in de meerderheid. Zo werd het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) vastgesteld voor de jaren 2023 tot 2027.

Jarenlang was erover onderhandeld, gerekend en gelobbyd. De spanning liep soms hoog op tussen het parlement, de EU-landen en de Europese Commissie. Zo ook met de sector zelf.

Ik mocht als de enige Nederlandse onderhandelaar namens het Europees Parlement ook aanschuiven. De SGP vindt dat de sector een degelijk en betrouwbaar EU-beleid verdient. Boeren zorgen dag in, dag uit voor onze voeding en het platteland. Alleen zo zijn we altijd verzekerd van voldoende goede voeding op ons bord. Onze voeding behoort tot de wereldtop. Voor de garantie van die kwaliteit betaalt de EU subsidie aan de boeren.

COMPROMIS

Het nieuwe EU-landbouwbeleid is niet ideaal. Wat de SGP

betreft, had het nieuwe beleid wel eenvoudiger mogen zijn, met minder administratieve rompslomp. Maar het is een compromis dat steun verdient. We hebben de ambities van de Europese Commissie kunnen terugsnijden tot realistische proporties. En we hebben een goede balans gevonden tussen inkomenssteun en extra groene diensten.

GULDEN-VLIESREGELING

Positief is ook dat extra geld is uitgetrokken voor jonge boeren. De inzet voor jongeren in de landbouw was al een SGP-speerpunt uit de tijd van Bas van der Vlies. Als Tweede Kamerlid zorgde hij voor een jonge-boerenregeling in Nederland. Met een knipoog heette die wel de 'Gulden-Vliesregeling'.

NEDERLAND

Zorgen heb ik wel over een andere nieuwigheid: EU-landen mogen een groter deel van het landbouwbeleid zelf bepalen. Ik hoop dat de regeringen hun grotere keuzevrijheid verantwoord gebruiken. Als SGP vragen we dat landen geen extra nationale eisen stellen of te veel geld overhevelen naar andere doelen. Voor de Nederlandse boeren ziet dat er helaas niet gunstig uit. Partijen D66, VVD, CDA en o.a.

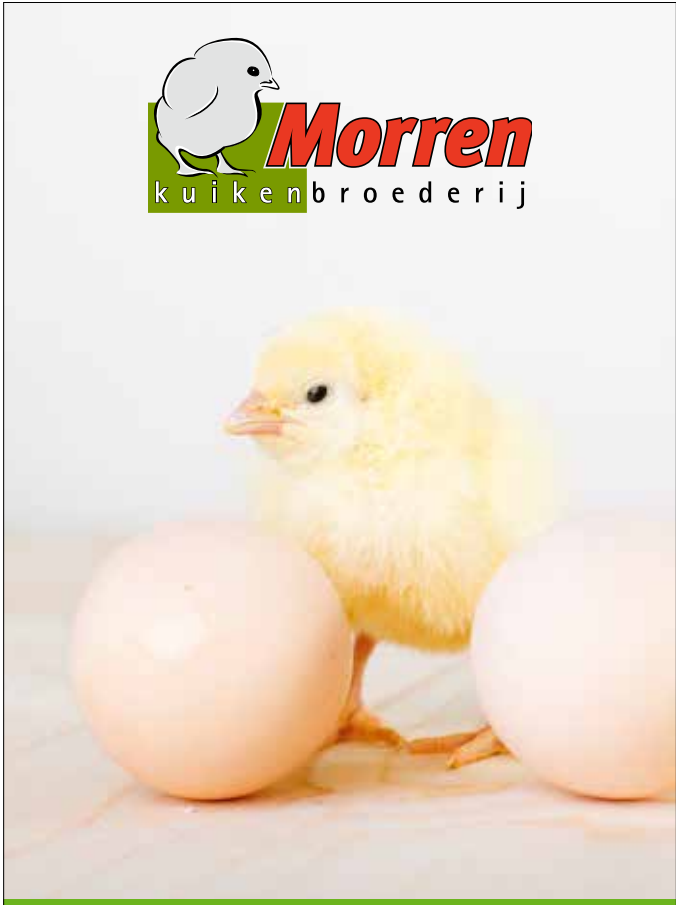


Nederland is sterk in uienteelt. Bert-Jan Ruissen (r) op werkbezoek bij Zeeuwse uienhandelaar Marcel Goud (voorzitter SGP Terneuzen).

ChristenUnie willen een greep doen in de kas van de boerensteun. Tot 30 procent van de agrarische inkomenssteun gaat dan naar andere doelen op het platteland, zoals natuurbeheer, fietsbruggen en dorpshuizen. Dat lijkt me onverstandig en onterecht. Als SGP zijn we uiteraard niet tegen steun voor natuurbeheer, maar wij vinden het onverantwoord om dat ten koste te laten gaan van de inkomenssteun.

De groene vinkjes in Brussel hebben de kiem gelegd voor een sterke landbouw in Europa. Nu is het aan minister Schouten om te waken voor een gelijk speelveld. ◀

“EU-SUBSIDIE
GARANDEERT
TOPVOEDING”



Lunteren, Holland Tel. 0342-415728



Esther (4) is wees, geen familielid kan voor haar zorgen...

...ze woont nu bij een zus van haar oma, maar zij is te zwak om goed voor Esther te zorgen.

Stichting Stéphanos helpt kinderen als Esther met onderdak, voedsel, kleding, medische zorg en (Bijbels) onderwijs. Ze horen over de Heere Jezus en krijgen een toekomst! **Helpt u mee?**

Sponsor een kind als Esther vanaf **€ 20,-** per maand!

Of doneer 4 kinderbijbels voor **€ 20,-**



Scan de QR code, ga naar www.stephanos.nl/ikhelp of maak uw bijdrage over op NL74 RABO 0335 3074 50 t.n.v. Stéphanos.



Op zoek naar een architect?



Maak kennis met Architectenbureau **BORN** BV BNA!

Een veelzijdig bureau dat oplossingsgericht denkt en werkt. Goed luisteren naar de wensen van onze opdrachtgevers en het respecteren van de financiële kaders is voor ons vanzelfsprekend. Onze passie is om alle wensen op een creatieve en aansprekende wijze te vertalen in realiteit. Tot op detailniveau! We hebben veel ervaring met onder meer kerkbouw, scholenbouw, woningbouw, utiliteitsbouw en de zorgsector. En mogen werken aan inspirerende projecten in heel Nederland.

0187-482466 | info@bornarchitecten.nl
www.bornarchitecten.nl



DE ARBEIDSMARKT HEEFT EEN DELTAPLAN NODIG!

Ondanks de coronacrisis is er een gigantisch tekort aan arbeidskrachten. De steunpakketten van de overheid zijn effectief en daardoor draait de economie als een tierelier. Tegelijk is de krapte op de arbeidsmarkt groter dan ooit: volgens het CBS waren er in november per 100 werklozen 126 vacatures. Wat kan de overheid concreet doen om dit tekort op te lossen?

DOOR TIMO TIGGELMAN

COMMISSIE SOCIAAL-ECONOMISCHE ZAKEN

KRAPTE OP DE ARBEIDSMARKT

Ondanks de coronacrisis gaat het goed met de economie. In 2021 groeit de economie naar verwachting fors. De steunpakketten van de overheid zijn effectief, veel bedrijven hebben hier baat bij gehad. De huidige coronamaatregelen raken sommige sectoren hard, zoals de horeca, de cultuur- en de evenementensector. Maar veel andere sectoren hebben hier veel minder last van. Mede daardoor zijn werkgevers momenteel heel hard op zoek naar personeel, met name in de technieksector, het onderwijs en de zorg. Wat kan de overheid hieraan doen? SGP-jongeren vindt het belangrijk om de mensen die nu nog langs de kant staan en niet deelnemen aan het arbeidsproces, wel te laten deelnemen. Een belangrijke maatregel daarvoor is een inrichting van de sociale zekerheid die meer stimuleert om te gaan werken, zodat mensen eerder een baan vinden en zo bijdragen aan het oplossen van het arbeidstekort. Ook is het van belang dat de komende jaren het minimumloon stapsgewijs wordt verhoogd, zodat werken meer gaat lonen.

ONDERWIJS EN ZORG

Het onderwijs kampt met een gigantisch lerarentekort. Sommige scholen overwegen zelfs het invoeren van een vierdaagse schoolweek, omdat ze gewoon het personeel niet hebben om voor de klas te staan. Een bekend probleem in het onderwijs is de loonkloof tussen leraren op de basisschool en

op de middelbare school. Leraren op de basisschool verdienen substantieel minder dan leraren in het voortgezet onderwijs. Volgend jaar wordt een eerste stap gezet om deze loonkloof te dichten. SGP-jongeren vindt dat het basisonderwijs aantrekkelijker moet worden voor leraren. Daarom moet de regering zo snel mogelijk het benodigde bedrag voor het dichten van de loonkloof uittrekken.

Ook in de zorg is er sprake van een groot personeelstekort. Het afgelopen jaar heeft veel zorgpersoneel de sector verlaten, terwijl de maatschappelijke waarde buitengewoon groot is. De overheid kan de druk op de zorgsector verlagen door de administratie en bureaucratie te verminderen. Bovendien is een loonstijging noodzakelijk om de zorgverleners eerlijk te belonen voor hun waardevolle werk voor de samenleving.

DELTAPLAN

Om de krapte op de arbeidsmarkt te minimaliseren, zullen we dus extra aandacht moeten geven aan de sectoren waar de personeelstekorten het grootst zijn. Daarom is het tijd voor een deltaplan: er moet in deze sectoren geld worden uitgetrokken om de tekorten te verminderen en om de sectoren ook voor de toekomst aantrekkelijk te houden voor potentiële werknemers. Dat vraagt om stevige inzet van de overheid voor een structurele aanpak van deze problemen! ◀

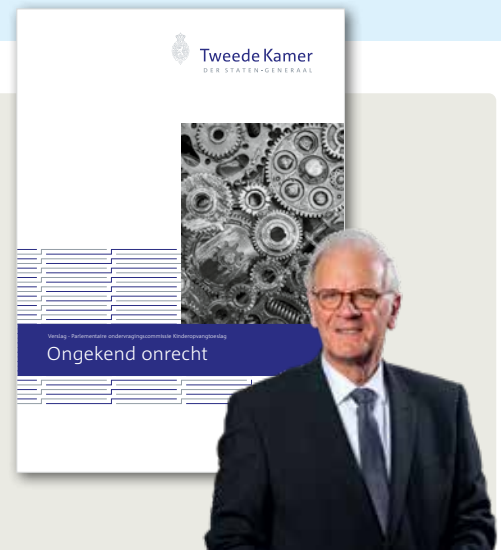
TERUGBLIK OP 2021

Aan het jaar is het een goede gewoonte om terug te kijken. Dagen tellen en in het grotere perspectief proberen te zien. Ook dit hele kalenderjaar was weer doortrokken met corona: avondklok, lockdown, vaccinatie, coronapas, 2G-maatregel. Het begint langzaam door te dringen dat we ermee moeten proberen te leven. Ondanks onze vindingrijkheid zullen we het er samen niet eventjes onder krijgen. Buiten corona om is er in het jaar voor de SGP ook veel gebeurd. Daarom vindt u het 2021-deel van de SGP-kroniek in een aantal hoofdpunten op deze bladzijden. ◀

Door Sjon van der Ree Doolaard

Januari

- ▶ Kabinet-Rutte III valt vlak voor de eindstreep, vanwege het toeslagenschandaal waarmee burgers ongekend onrecht is aangedaan.
- ▶ Tijdens het digitale verkiezingscongres op 16 januari wisselde de SGP van voorzitter. Maarten van Leeuwen vertrok en Dick van Meeuwen trad aan.



Februari

- ▶ Voorafgaand aan de Tweede Kamerverkiezingen van 17 maart stonden februari en maart in het teken van campagnevoeren. Bekende fenomenen waren onder nog veel meer 'Florian in z'n eendje' en Studio SGP.



Maart

- ▶ Een belangrijk moment in 2021: Op 15, 16 en 17 maart werd er gestemd. De SGP mag toch 3 zetels in de Tweede Kamer behouden. De SGP laat daarmee stabiliteit zien in een instabiele tijd. 215.249 mensen hebben hun stem op de SGP uitgebracht. Dankbaarheid voor al dat vertrouwen is wel op z'n plaats.
- ▶ Volksvertegenwoordiging met daarin een grote aanwezigheid in de debatten is iets waarin onze Tweede Kamerleden uitblonden. De zogenoemde 'Splinterindex' liet zien dat de SGP'ers het vaakst aanwezig waren. Voor andere werknemers bij de SGP bestaan geen indexen om het te bewijzen, maar voor én achter de schermen is er in 2021 heel veel werk verzet.

April

- ▶ In april werd er veel vertraging opgelopen in het formatieproces. Daarom is het oude, treurige record uit 2017 verbroken. Sinds 29 oktober duurt de formatie al meer dan 225 dagen.

Juni

- ▶ In aanloop naar de zomer gaat een lang aangekondigd en breed bediscussieerd project van start: het Binnenhof wordt gerenoveerd. Dat betekent dat de beide kamers gaan verhuizen. Sommigen twijfelen of ze ooit nog wel zullen terugkeren op de oude stek.



November

- ▶ Op 7 november overlijdt onze oud-partijleider Bas van der Vlies. Vanaf 1981-2010 zat hij voor de SGP in de Tweede Kamer.
- ▶ Week van het Leven. Wonderlijk genoeg valt de gang naar de begraafplaats samen met de Mars voor het leven.



December

- ▶ Achter de schermen is de SGP alweer hard bezig met de Gemeenteraadsverkiezingen van 2022 D.V.
- ▶ In de achterliggende maanden zijn we op zoek geweest naar onze oudste leden. Een SGP-lid was zelfs nog ouder dan de partij zelf: de 106-jarige O. Bij de Vaate uit Benthuizen.

Mei

- ▶ Op 5 mei is het de 100e verjaardag van De Banier.
- ▶ Op 22 mei is het de jaarlijkse partijdag. Het unieke aan deze dag is dat hij volledig digitaal is.

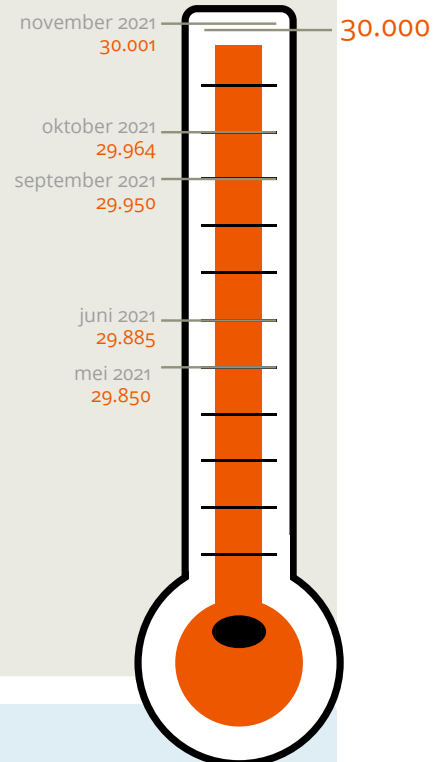


September

- ▶ Op de derde dinsdag van september is het toch weer Prinsjesdag, ook al ziet die dag er door corona ook heel anders uit. Kees van der Staij spreekt bij de Algemene politieke beschouwingen (APB) over de Bijbelse geschiedenis van David en Goliath: "Versla de Goliaths van deze tijd!"

Oktober

- ▶ Niet alles van het coronajaar wordt opgerakeld, maar met het thema vaccinatie neemt de SGP weer een positie in die ze ook in haar beginjaren al moest verdedigen: geen vaccinatiedwang en zelfs geen -drang.
- ▶ De SGP heeft weer 30.000 leden weten te behalen. De lokale besturen zijn hard in de weer geweest om deze mooie mijlpaal te behalen.



DIRECT DE BESTE PRIJS

Afdingen is niet nodig

De stunts prijzen vliegen u om de oren, als u op zoek gaat naar een nieuwe keuken. Maar wilt u echt de goedkoopste keuken? U heeft er tenslotte niets aan als de kwaliteit van uw keuken en de service na een paar jaar tegenvalt. Wij bieden topkwaliteit tegen een eerlijke prijs. Als landelijke aanbieder kopen wij groot en scherp in. Wij geven u direct de beste prijs, waardoor afdingen niet nodig is. U krijgt de prijs waarvan we zeker weten: meer hoeft niet, minder kan niet.



Ruim 2170 beoordelingen
Qasa.nl | december 2021

DB KEUKEN
GROEP

dbkeukengroep.nl/beloftes